

Kertomus Kotikielen Seuran 98. toimintavuodesta

Yhdeksäntenkymmenentenäkahdeksantena toimintavuotenaan Kotikielen Seuralla on ollut viisi kokousta, joihin on osallistunut keskimäärin 39 henkeä kerralla. Kokouksissa on kuultu seuraavat esitykset:

Vuosikokouksessa 14. maaliskuuta 1973 esimies professori *Terho Itkonen*: »*Petäjän ja männyn vaiheita*» (julkaistu Suomalais-ugrilaisen Seuran Aikakauskirjassa 72 s. 150—166: »*Männyn selvittelyä*»).

16. huhtikuuta lisensiaatti *Tuomo Tuomi*: »*Letto*, erään maastotermin taustaa» (julkaistu Suomalais-ugrilaisen Seuran Aikakauskirjassa 72 s. 434—451: »Älä letolle mene! Erään maastotermin taustaa»).

11. lokakuuta professori *Kalevi Wiik*: »Suomen murteiden puolipitkän vokaaalin ja geminaation mittauksia»; professori *Heikki Leskinen* ja apulaisprofessori *Jaakko Lehtonen*: »Kaakkoismurteiden kvantiteettisuhteista» (jälkimmäinen esitelmä julkaistu *Virittäjässä* 1973 s. 315—328: »Kvantiteettisuhteista läntisissä kaakkoismurteissa»).

22. marraskuuta apulaisprofessori *Jorma Koivulehto*: »Huomioita germaanisuumalaisten lainakosketusten alalta: *rakas, aivina, avio*». Maisteri *Esko Koivusalo* tarkasteli vastailmestynyttä *Nykysuomen sivistyssanakirjaa*.

5. helmikuuta tohtori *Seppo Suhonen*: »Havaintoja itämerensuomalaisten kielen refleksiivitaivutuksesta».

Jäsenmaksunsa suorittaneita jäseniä seurassa oli 160. Tehostettu jäsenmaksujen perintä vuoden 1973 alkupuolella tuotti 67 %:n lisäyksen edellisen vuoden jäsenmaksujen määrään. Jäsenmaksu on ollut 10 markkaa.

Seuran esimiehenä on toiminut professori *Terho Ikonen*, ensimmäisenä varaesimiehenä apulaisprofessori *Veikko Ruoppila*, toisena varaesimiehenä professori *Matti Sadeniemi*, sihteerinä 11:nteen lokakuuta 1973 maisteri *Tapani Lehtinen* ja jäljellä olleen toimikauden maisteri *Raija Lehtinen*, varasihteerinä 11:nteen lokakuuta maisteri *Raija Lehtinen* ja jäljellä olleen toimikauden maisteri *Lea Laitinen*, rahastonhoitajana maisteri *Kaisu Juusela*, tilintarkastajina dosentti *Eero Kiviniemi* ja lainopin kandidaatti *Mauno Turunen* sekä varatilintarkastajina apulaisprofessori *Tauno Särkkä* ja tohtori *Seppo Suhonen*.

Seuran edustajana Sanakirjasäätiön ja Suomen nimiarkiston säätiön valtuuskunnassa on ollut professori *Terho Ikonen* ja varamiehenä professori *Matti Sadeniemi*.

Tieteellisten seurain yhteisessä neuvot-

telokokouksessa huhtikuussa 1973 seuraa edusti maisteri *Tapani Lehtinen*.

August Ahlqvistin, Kai Donnerin, Artturi Kanniston ja Yrjö Wichmannin rahastojen korkovarojen käytöstä päättävässä lautakunnassa seuraa edustivat professori *Terho Ikonen* ja professori *R. E. Nirvi*. 7. maaliskuuta 1974 pitämässään kokouksessa lautakunta päätti myöntää rahastojen korkovaroista sekä Suomalais-ugrilaisen Seuran lahjoittamasta 100 markan summasta 700 markan suuruiset palkinnot tohtori *Aimo Hakaselle* hänen väitöskirjastaan »Adjektiivien vastakohtasuhteet suomen kielessä» ja tohtori *Seppo Suhoselle* hänen väitöskirjastaan »Die jungen lettischen Lehnwörter im Livischen». Korkojen ylijäämä siirrettiin pääomaan.

Lauri Kettusen rahaston korkovaroista päättävä lautakunta, johon ovat kuuluneet esimies ja sihteerit sekä professori *Aimo Turunen*, päätti 7. maaliskuuta 1974 pitämässään kokouksessa varata Helsingin yliopiston opiskelijoille kaksi 250 markan stipendiä haettavaksi Viroon tehtäviä opinto- ja tutkimusmatkoja varten. Korkojen ylijäämä liitettiin pääomaan, joka on lisäyksen jälkeen 9 551,07 markkaa.

E. A. Saarimaan rahaston korkovaroista päättävä lautakunta, johon ovat kuuluneet esimies, molemmat varaesimiehet ja sihteerit, päätti 7. maaliskuuta 1974 pitämässään kokouksessa myöntää vuosien 1972 ja 1973 korkovaroista 250 markan palkinnon apulaisprofessori *Pentti Leinolle* hänen Kalevalaseuran vuosikirjassa 52 julkaistusta tutkielmastaan »Etu-nimien suosionvaihteluja». Korkojen ylijäämä siirrettiin pääomaan, joka on lisäyksen jälkeen 5 455,08 markkaa.

Vuosikokouksessa 14. maaliskuuta 1973 päätettiin kutsua seuran kunniajäseniksi professori *Eeva Lindén* ja professori *R. E. Nirvi*.

Seura on onnitellut professori *Viljo Nissilää* hänen 70-vuotispäivänään.

Seuran jäsenistöstä poistui 4. maaliskuuta 1973 professori *Sulo Haltsonen*. Pro-

fessori Haltsonen oli Virittäjän pitkäaikainen ja ahkera avustaja ja teki merkittävää työtä varsinkin venäjänkielisen kirjallisuuden esittelijänä. Seura on ilmaissut osanottonsa professori Haltsonen omaisille hänen kuolemansa johdosta.

Virittäjän 77. vuosikerta (1973) sisälsi 420 sivua. Lehden päätoimittajana on ollut lisensiaatti *Tuomo Tuomi* ja toimitussihteerinä maisteri *Ritva Stark*. Taloudenhoitajana on toiminut maisteri *Eila Hämmäläinen* apunaan merkonomi *Kaarina Elomaa*. Erikoisosastoja ovat toimittaneet maisteri *Esko Koivusalo* (katsausosasto), maisteri *Jaakko Sivula* (Kielemme käytäntö -osasto) ja lisensiaatit *Auli Hakulinen* ja *Heikki Paunonen* (kirjallisuusosasto).

Virittäjän toimitusneuvostoon on kertonut vuosien aikana kutsuttu kolme uutta jäsentä: professorit *Raimo Anttila*, *Mikko Korhonen* ja *Heikki Leskinen*. Toimitusneuvostoon kuuluvat nyt professori *Raimo Anttila*, professori *Lauri Hakulinen*, professori *Osmo Ikola*, akateemikko *Erkki Itkonen*, professori *Terho Itkonen* (puheenjohtajana), professori *Mikko Korhonen*, professori *Matti Kuusi*, professori *Heikki Leskinen*, professori *R. E. Nirvi*, professori *Lauri Posti*, kansleri *Paavo Ravila*, apulaisprofessori *Veikko Ruoppila*, professori *Matti Sadeniemi*, professori *Aimo Turunen*, akateemikko *Kustaa Vilkuna*, professori *Pertti Virtaranta* ja professori *Toivo Vuorela*.

Lokakuun alussa ilmestyi maisteri *Irja-Leena Suhosen* laatima 220-sivuinen Virittäjän 15-vuotishakemisto, joka sisältää tiedot vuosien 1957—1971 Virittäjien artikkeleista ja kirjoittajista sekä luettelon

kirjoituksissa käsitellyistä suomen, sen sukukielten ja muiden kielten sanoista. Oli ilahduttavaa, että tämä tärkeä ja suuritoiminen tutkimuksen apuneuvo, jonka käsikirjoituksen alkuosa (vuodet 1957—66) oli varojen puutteen vuoksi jäänyt vuosikausiksi odottamaan painatustaan, saatiin opetusministeriön myöntämän 18 000 markan suuruisen apurahan turvin täydennetyksi käsittämään myös viisivuotiskausi 1967—71 ja sen jälkeen tuoreeltaan julkaistuksi.

Virittäjä on saanut vuonna 1973 valtionapua 30 000 markkaa; lisäksi Alfred Kordelinin säätiö on tukenut lehteä 3 000 markalla. Lehden levikki on pysynyt ilahduttavan suurena, ja niinpä tulostase vuodelta 1973 osoittaakin 1 627,18 markan ylijäämää. Sen turvin lehden velkoja on voitu pienentää siten, että niitä on nyt 10 511,60 markkaa. Virittäjän kokonaismenot olivat 53 423,67 markkaa (josta painatus- ja postituskuluja 38 295,66 markkaa) ja kokonaistulot 55 050,85 markkaa (josta tilausmaksuja 21 519,15 markkaa).

Seuran omat menot olivat vuonna 1973 1 915,51 markkaa ja tulot 2 350,07 markkaa. Tilikauden ylijäämä oli 434,56 markkaa.

Suomen Akatemialta on anottu vuoden 1974 julkaisutoimintaan 39 000 markan avustusta.

Helsingissä 14. maaliskuuta 1974

Raija Lehtinen

Kotikielen Seuran sihteeri